

Buffalo Creek, Kansas
 30 september 1936

Neva Gaines Shilling

Neva tilde het deksel op en terwijl de geurige stoom tegen haar gezicht sloeg, schepte ze behoedzaam een lepel bouillon uit de smakelijke stoofpot die op het fornuis stond te pruttelen. Ze blies er drie keer voorzichtig op, stak de lepel in haar mond en proefde de warme bouillon even op haar tong voor ze hem doorslikte. Daarna knikte ze. Perfect. Door het mergpijpje smaakte de stoofpot zo lekker dat Warren misschien niet eens zou merken dat er geen vlees in zat.

In de eetkamer naast de keuken klonk het zachte getik van bestek dat op het walnoten tafelblad werd gelegd. Behoedzaam legde Neva het deksel weer terug op de pan, draaide het gas wat lager zodat er enkel een vage blauwe gloed onder de pan zichtbaar was en riep door de deuropening naar de eetkamer: 'Belle, denk eraan dat je voor vier personen dekt, hè? Je vader komt vanavond thuis.'

Neva werd meteen blij toen ze daaraan dacht, ook al lag de droefheid op de loer. De dagen waren zo lang en eenzaam als Warren wekenlang weg was, terwijl ze juist om leken te vliegen als hij thuis was. Maar goed, het was toch een zegen dat hun zaak zo goed draaide nu het land door economisch slechte tijden ging? Ze mocht niet klagen.

'O, fijn!' riep Belle uit, met een giebellachje waardoor ze veel jonger klonk dan haar veertien jaar. 'En brengt hij dan ook cadeautjes mee?'

Neva snoof even. 'Dat doet hij toch altijd als hij thuiskomt?' Dure cadeaus, cadeaus waar de andere vrouwen van de stad afgunstig en hunkerend naar keken. Maar ze vertelde hun altijd dat ze net zo tevreden zou zijn zonder al die mooie spullen, als haar man elke avond maar gewoon thuis zou zijn, in plaats van als koopman door heel Mitchel County te trekken met zijn vrolijk geschilderde wagen. En dat meende ze ook.

Belle keek om het hoekje van de deur. ‘Moet ik dan de goede borden gebruiken?’

Ze bedoelde de borden van het Franse Haviland-servies, met een rand van fijne, groene klaverblaadjes op de witte borden. Die gebruikten ze alleen bij speciale gelegenheden. Maar nu Warren na een maand van rondtrekken weer thuiskwam, was dat zeker een goede reden voor een feestelijke maaltijd.

‘Ja, dat is goed,’ antwoordde Neva, maar ze liet er wel met gefronst voorhoofd op volgen: ‘Pas als je blijft wel goed op dat je er geen stukjes vanaf stoot.’

‘Natuurlijk doe ik voorzichtig, mam,’ reageerde het meisje, waarna ze de eetkamer weer inliep.

Neva begaf zich naar de koelkast in de hoek en de leren zolen van haar bruine veterschoenen piepten op het glimmend gepoetste linoleum. Ze keek even in de stenen boerinnetjeskan: nog halfvol melk, dus meer dan genoeg voor vanavond. Gelukkig maar dat Bud de kan niet had leeggedronken, zoals hij de laatste tijd nogal eens deed.

Glimlachend schudde ze haar hoofd. Hij was duidelijk in de groei. Zou hij uiteindelijk net zo lang worden als zijn vader? Iedereen zei dat de tweeling op hun moeder leek, met hun slanke bouw, golvende roodbruine haar, bruine ogen en smalle gezicht. Het was prima dat Belle op haar leek, maar ze zou het niet erg vinden als Bud net zo lang en fors werd als Warren. Ja, hij was echt een knappe man, haar Warren.

Kom nu maar snel naar huis, schat, ik mis je.

Ze pakte een schaaltje boter en een grote pot ingemaakte frambozen uit de koelkast en keek naar de groen-beige emailen keukenklok die tegen het bloemetjesbehang hing. Bijna zeven uur. Bud zou zo wel klaar zijn met het vegen en opruimen van de winkel. En daarna – haar hart begon sneller te kloppen bij de gedachte – zouden ze vast Warrens wagen de straat in horen komen. Ze hoopte maar dat hij niet laat was.

De verse broodjes waren klaar en stonden nog in de warme oven. Hoewel ze heel blij was met de luxe van het fornuis met zes pitten en een dubbele oven (die Warren haar vorig jaar met Kerst cadeau

had gegeven) was ze er wel achter gekomen dat het brood soms aanbrandde in de warmhoudoven. Warren hield van heel lichte broodjes, niet van brood dat zo hard was als houtskoolbriketten. En Neva probeerde haar man altijd in de kleinste dingen tevreden te stellen. Het was wel het minst wat ze kon doen. Ze had hem immers al teleurgesteld in het allerbelangrijkste dat er was...

Belle stookte de keuken binnen. 'Mama...'

Bud volgde zijn zus op haar hielen, met een luciferhoutje in de hoek van zijn mond en met een van Warrens oude strooien hoeden boven zijn ogen. 'Mam...'

Neva barstte in lachen uit. 'Julie tweeën...' Ze waren tegelijk op de wereld gekomen en veertien jaar later deden ze alles nog steeds gelijktijdig. En zoals gewoonlijk wendde Neva zich tot Belle: 'Dames gaan voor.'

Bud zette een boos gezicht en sloeg zijn armen over elkaar, maar hij hield zijn lippen stijf op elkaar geknepen.

'De tafel is gedekt met de mooie borden en linnen servetten. Moet ik de kandelaars ook nog op tafel zetten?' Haar bruine ogen sprankelden. 'Dat is heel...' en ze trok haar schouders op en giebelde, '... romantisch.'

Bud sloeg zijn ogen op naar het plafond. "'Romantisch,'" zegt ze. Die heeft veel te veel geld uitgegeven aan die films.'

Neva keek met een fronsende blik naar haar zoon, maar eigenlijk gaf ze hem wel gelijk. Belle verkwistte haar zakgeld inderdaad aan de bioscoop. Maar de films gaven, hoe vermakelijk ze ook waren, zelden een waarheidsgetrouw beeld van het leven. Belle was zo naïef, zo beïnvloedbaar. De levensgrote beelden op het scherm waren wellicht helemaal niet gezond voor haar. Neva moest dat binnenkort maar eens met Warren bespreken. Ze antwoordde Belle: 'Met de kaarsen kunnen we wel wat besparen op de gaslampen. Dus zet ze maar op tafel.'

Belle liep snel de eetkamer weer in, haar dikke vlecht danste op haar rug en haar mooie pantoffels tikten op de glanzende houten vloer.

'Is het nu mijn beurt?'

Buds grimmige vraag trok Neva's aandacht. 'Jazeker.' Ze liep naar het fornuis en pakte de pollepel op om nog eens door de stoofpot te roeren. Als die aanbrandde, zou hij niet meer te eten zijn.

Bud duwde zijn hoed op zijn achterhoofd, stak zijn handen in zijn broekzakken en schuifelde in haar richting met bewegingen die aan Hopalong Cassidy deden denken, de held uit de populaire cowboyfilms. Neva onderdrukte een glimlach. Bud hield kennelijk zelf ook van films. 'Ik wilde alleen maar zeggen dat ik het gat heb gevonden waar die muis doorheen komt. Ik heb het dichtgestopt met een pluk staalwol, zodat hij niet meer binnen kan komen om de zakken maïsmeel open te knagen.'

Neva deed het deksel op de pan en zei met een glimlach tegen Bud: 'Gelukkig maar!' Door dat kleine beestje hadden ze drie tienkilozakken maïsmeel weg moeten gooien: een aanzienlijk verlies. 'Je vader zal daar heel blij mee zijn.'

Bud bloosde en antwoordde: 'Echt?'

Met een glimlach veegde Neva haar handen af aan haar schort en pakte zijn bovenarmen vast. 'Natuurlijk! Hij is er altijd trots op als jij voor dingen in de winkel zorgt.'

Hij haalde zijn schouders op. 'Nou, uitvinden waar een muis vandaan komt is niet zo moeilijk.'

Ze trok het luciferhoutje uit zijn mond en tikte even zacht met haar knokkels onder tegen zijn kin. 'Dat moet je niet zeggen. Het is juist heel belangrijk, Bud, iets wat een winkelier doet om zijn waren te beschermen. Wacht maar. Als je vader zo thuiskomt, zal hij wel uitleggen hoe belangrijk het is.'

Er verscheen langzaam een zeldzame glimlach op Buds gezicht.

'En nu handen wassen. We gaan eten zodra...' Op dat moment hoorde ze door het open keukenraam het geratel van wagenwielen in de steeg die naar de achterkant van het huis voerde. Meteen kwam er een glimlach op Neva's gezicht en ze lachte van pure vreugde. Ze liet het luciferhoutje in het kleine metalen blikje op de vensterbank vallen en wuifde met haar handen naar Bud. 'Daar zul je je vader hebben. Haal snel Belle, dan gaan we hem verwelkomen.'

Neva liep, met Bud op haar hielen, achter Belle aan de smalle

trap af naar beneden, waar de winkel was. Vervolgens liep ze door de gang naar de achterdeur. Plotseling stond Belle stil en Neva moest de muur gebruiken om overeind te blijven en niet tegen haar dochter op te botsen. 'Belle!'

Belle fluisterde, terwijl de teleurstelling van haar gezicht af te lezen was: 'Het is papa niet.'

Met een verbaasde blik tuurde Neva door het vierkante raam naar buiten. Achter het huis zag ze een onbekende wagen staan, afgeladen met meubels en houten kratten.

Bud keek ook naar buiten en snoof even. 'Het zal wel de een of andere zwerver zijn die spullen wil ruilen.' Hij rechte zijn schouders en stak zijn borst vooruit. 'Zal ik het afhandelen, mam?'

'Nee, nee.' De forse, rossige man op de bok zou waarschijnlijk niet vriendelijk reageren als een jongen van veertien hem vertelde dat ze niet in zijn handeltje geïnteresseerd waren. Ze gaf Belle een duwtje in de richting van Bud. 'Gaan jullie maar naar boven. Was je handen, Bud. En Belle, zorg jij dat de stoofpot niet aanbrandt. Ik praat wel met die man.'

De twee kinderen liepen terug naar de trap en Neva stapte naar buiten. De ondergaande zon hing nog net boven de horizon en wierp lange schaduwen over de wagen en de menner. De twee lantaarns die aan haken achter de bok hingen, wierpen een zachte gloed over de lading achterop. Neva was lang genoeg winkelierster geweest om kwaliteitsgoederen te kunnen herkennen als ze die tegenkwam. Deze man moest wel een goed lopende zaak gehad hebben om zich zulke mooie spullen te kunnen veroorloven. Maar ja. Warren stond erop dat onbekenden die niet uit Buffalo Creek kwamen alleen met contant geld mochten kopen: niets op de pof en ook geen ruilhandel. En ook als Warren er zelf niet bij was, hield ze zich aan de principes van haar man.

Ze zette zich schrap om het verzoek van de man te weigeren terwijl ze naar de rand van de wagen liep. 'Goedenavond. Kan ik u ergens mee helpen?'

De man nam zijn cowboyachtige hoed af en streek met zijn hand zijn dikke, donkere haar glad. 'Dat hoop ik wel, mevrouw. Ik ben Jesse Caudel. Ik ben op zoek naar Neva Gaines.'

Niemand had haar Neva Gaines meer genoemd sinds ze Warren vijftien jaar geleden haar jawoord had gegeven. Maar ze vlocht haar vingers in elkaar en knikte. 'Dan bent u op het goede adres.'

Meneer Caudel blies zijn adem uit, zowel opgelucht als gelaten. Hij liet zijn hoed achter op de bok en klom van de wagen af. Vervolgens ging hij voor haar staan, met zijn voeten gespreid en zijn handen in zijn zij. Op zijn linker overhemdzakje glinsterde een zilveren ster. Geen zwerver dus, maar een hulpsheriff. Meteen voelde ze haar maag verkrampen van bezorgdheid.

'Mevrouw, het spijt me dat ik u slecht nieuws moet brengen, maar ik moet u meedelen dat uw broer en zijn vrouw vorige week zijn overleden.'

Neva deed een stap achteruit. Broer? Ze had niet eens een broer. Of toch wel? De ouders van het weeshuis, een schitterend, hartelijk echtpaar dat ze pa en ma Jonnson had genoemd, hadden haar verteld dat ze enig kind was. Maar misschien wisten ze niet dat ze een broer had. Of misschien was zij niet de Neva Gaines naar wie de man op zoek was.

Ze zocht naar woorden en wilde om meer informatie vragen, zonder zo verward te klinken als ze zich voelde. 'Ik... eh...' Het zweet brak haar uit.

De hulpsheriff kreeg kennelijk medelijden met haar, want er verscheen een droevige glimlach om zijn mond. 'Ik begrijp dat u hier waarschijnlijk heel erg van schrikt.'

Ze voelde zich eerder verward dan geschrokken, maar toch knikte ze.

'Ze zijn overleden aan botulisme. Het ging heel snel, dus ze hebben niet veel geleden.'

Neva huiverde. Hoewel ze de mensen niet kende, wenste ze niemand zo'n nare dood toe. Als er voor hen geen genezing mogelijk was geweest, dankte ze God in ieder geval dat ze geen lang ziekbed hadden gehad.

Caudel sprak verder, met zijn rustige, bewogen stem: 'Zijn vrouw is eerst overleden. Toen uw broer beseftte dat hij haar al snel zou volgen, gaf hij opdracht dat men u het nieuws moest gaan brengen, evenals zijn wereldse bezittingen. Nou...'. Hij boog zijn hoofd en schuifelde met de neus van zijn laars door het zand. 'In ieder geval

werden de bezittingen niet verkocht om zijn schulden af te betalen. De sheriff heeft zijn winkel in Beloit, met zijn voorraad en wat meubels uit zijn huis laten veilen. Gelukkig bleef er nog aardig wat over.' Hij gebaarde naar de wagen.

Neva wierp opnieuw een blik op de inhoud van de kar. Dus de man was geen handelaar, hij kwam iets brengen. De bezittingen van een overleden broer van wie ze niet eens wist dat ze die had. Met een verbaasde blik keek ze hem aan. 'Weet u zeker dat dit naar mij toe moest?'

Hij haalde een opgevouwen vel papier uit het zakje van zijn overhemd en reikte haar dat aan. 'Hierin staat "Bezorgen bij Neva Gaines, kruidenierswinkel in Main Street, Buffalo Creek, Kansas." Is er nog een kruidenierswinkel in Main Street, in Buffalo Creek, die gerund wordt door een Neva Gaines?'

'N-nee. Dan... klopt het dus.' Ze moest meer te weten zien te komen over haar broer, die haar kende maar nooit contact met haar had gezocht. Dat kon later wel, als Warren thuis was. Maar waar moest ze in de tussentijd alles neerzetten? Hun woning boven de winkel stond al vol, dankzij Warrens gulheid. En in de schuur was maar amper plek voor Warrens ventwagen en paard. En ze hadden in de winkel ook geen plek voor zaken als bureaus en bedden. Sprakeloos bleef ze staan.

De man propte het velletje papier weer terug in zijn zak. 'Sorry dat u niet op de hoogte was van de uitvaartdienst van uw broer en schoonzus, maar om de een of andere reden wilde hij niet dat men het u liet weten. Maar ik kan u wel vertellen dat vrijwel de hele stad aanwezig was. De steenhouwer heeft zelfs de grafstenen gratis geschonken. Zo veel hield iedereen van meneer en mevrouw Shilling.'

Ze keek hem geschrokken aan. 'Heette hij dan geen Gaines?'

'Nee, mevrouw. Shilling, Warren Shilling en zijn vrouw Violet.'

'Warren en zijn... ' Neva's knieën begaven het.

'Ho, ho!' Caudel kon haar nog net vastpakken voor ze in elkaar zakte. Hij legde zijn arm om haar middel en leidde haar terug naar de achterdeur. Natuurlijk was het wel brutaal van hem om haar zo vast te pakken, maar omdat ze zijn stevige, sterke arm nodig had, maakte ze geen bezwaar tegen de vrijpostigheid.

Hij zette haar op het bankje naast de waterpomp neer en ging

vervolgens gehurkt voor haar zitten. ‘Ik denk dat het eindelijk tot u door begint te dringen, hè? Wilt u een beetje water?’

Het schone, heldere water van hun put kon het vreselijke beeld dat zich in haar gedachten begon te vormen niet wegwassen. ‘U zei... Warren. Warren en...’ Ze sloot haar ogen. *O God, dit is een nachtmerrie.* Warren, haar Warren, had nog een vrouw? En nu was hij dood. Ze kreeg een bittere smaak in haar mond. Hoe moest ze het aan Bud en Belle vertellen? Wat moest ze hun uitleggen? Ze kon die afschuwelijke waarheid niet aan hen vertellen!

Ze haalde diep adem. ‘Dus mijn b-broer, Warren, had een winkel in Beloit?’

De man bleef gehurkt voor haar zitten met zijn handen klaar om haar op te vangen als ze voorover zou vallen. ‘En een mooie ook, aan de hoofdstraat. En hij reisde ook wat rond als rondreizend koopman.’ Er verscheen een glimlach op zijn gezicht. ‘O ja, dat vergat ik bijna. Zijn paard en wagen moesten ook geveild worden. De wagen is door een stalhouder uit Beloit gekocht.’

Ze keek naar deze wagen. Het was al bijna donker geworden en het grote houten gevaarte leek op een sluimerend beest met gloeiende, gele ogen. Ze huiverde.

Heel langzaam kwam de man overeind, maar hij bleef dicht bij haar staan. Hij keek naar links en naar rechts. ‘Ik wil niet onvriendelijk zijn, maar kunt u misschien uw man halen? Ik moet deze wagen uitladen en als het kan vanavond nog terugrijden naar Beloit. Ik kan hem niet in mijn eentje uitladen.’

Haar man halen? Neva onderdrukte een hysterisch lachje. Die woorden deden haar meer pijn dan alles wat ze ooit had meegeemaakt, zelfs meer dan de bevalling of het verwijderen van haar baarmoeder. ‘Ik ben weduwe.’

‘O.’ Nu keek hij ontzet bij die simpele woorden. Hij krabde aan zijn kin, keek naar de wagen en zei: ‘Dan kunt u waarschijnlijk niet...’

Ze hief haar hoofd op en keek hem aan. Het leek wel of ze zand in haar hoofd had, zo’n moeite kostte het om haar hoofd op te heffen. ‘Nee, ik kan de wagen niet uitladen.’ Het liefst zou ze wild zijn gaan

snikken, maar ze beheerste zich. Ze wilde de spullen die Warren en zijn vrouw hadden nagelaten zelfs helemaal niet hebben.

Caudel keek haar met een frons op zijn voorhoofd aan. ‘Mevrouw, hoe goed kende u uw broer eigenlijk?’

De pijn sneed door haar heen. ‘Niet zo goed.’ Ze drukte met haar handen tegen haar maag en dreigde te gaan overgeven. ‘Helemaal niet goed.’

Hij knikte, zijn hoofd bewoog langzaam op en neer alsof dat ook te zwaar was. Even keek hij haar strak aan, zonder met zijn ogen te knippen en met zijn lippen stijf op elkaar. Vervolgens wenkte hij haar: ‘Kunt u even meelopen? Ik... eh, moet u nog iets... belangrijks... laten zien.’

Door de aarzelende manier waarop Caudel ‘belangrijks’ zei, leek Neva wakker geschud te worden. Ze stond met trillende benen op en schuifde naast hem over de achterplaats. Hij pakte een van de lantaarns van de haak en liep ermee naar de achterkant van de wagen. Vervolgens wachtte hij even, met zijn hand op de hoge achterklep, en zei met een ernstige uitdrukking op zijn gezicht: ‘Mevrouw, uw broer heeft opdracht gegeven om niet alleen zijn bezittingen naar u toe te brengen, maar ook zijn...’ Hij klemde zijn lippen stijf op elkaar en vertrok zijn gezicht. ‘Nou, laten we maar kijken dan.’

Neva bleef roerloos staan terwijl hij de lantaarn op de grond zette, de ijzeren pennen lostrok die de achterklep op zijn plaats hielden en de ongeverfde houten klep naar beneden liet zakken. In de donkere schaduwen leken alle spullen op de wagen slechts grijze hoopjes. Hij hief de lantaarn op. Het gouden licht bescheen de donkere silhouetten en Neva sloeg haar handen over haar mond om een kreet van verbazing te onderdrukken. Daar, dicht tegen elkaar aan op de opgevouwen verenmatras, als jonge hondjes in een nest, zaten drie kinderen, een jongen en twee meisjes met paardenstaartjes, met grote, onzekere ogen naar haar te kijken.

Caudel sprak zachtjes, bijna zingend, zoals iemand die een bang dier probeert te kalmeren. ‘Dit zijn Charley, Cassie en Adeline Shilling, de kinderen van Warren en Violet. Warren zei dat ze naar tante Neva toe moesten. Dat bent u, toch?’

Neva

De kinderen bleven zo stil en roerloos zitten dat ze voor Neva's gevoel net beelden waren. Maar beelden knipperden niet met hun ogen. En huilden niet. Op de wangen van het kleinste meisje schitterden sporen van pas vergoten tranen, maar ze gaf geen kik. Ondanks de shock en het afgrijzen voelde Neva toch wat medelijden. Ze zagen er zo verloren uit. Precies zoals zij zich voelde. Ze wendde haar blik af van hun bedroefde, vragende ogen.

Caudel zette de lantaarn weer op de grond, waardoor de kinderen in de schaduw verdwenen. 'Uw broer wist vast niet dat u weduwe bent.'

Zoals een prairiebrand aangewakkerd wordt door de stevige wind die door Kansas waait, laaide de woede in haar op. Natuurlijk had hij dat wel geweten! Wat had Warren eigenlijk gedacht toen hij opdracht gaf de kinderen naar haar toe te sturen? Maar zo snel als de woede in haar op was gekomen, zo snel bekoelde die ook weer door het schuldgevoel dat ze ervaarde. Had zij hem maar kunnen geven wat hij het liefst wilde, een groot gezin, meer kinderen, dan had hij er niet voor gekozen om er nog een andere vrouw bij te nemen.

Ze keek op naar Caudel; voelde hij aan hoe ze zich schaamde? Maar hij keek omhoog naar de woning boven de winkel. Neva volgde zijn blik en zag hoe Bud en Belle nieuwsgierig naar beneden keken door het vierkante raam boven het aanrecht.

De pijn leek te groot te worden. *O, mijn lieve zoon en dochter, wat zou ik jullie graag beschermen tegen de gevolgen van jullie moeders falen.*

Caudel sprak verder, met zijn gezicht nog steeds op het keukenraam gericht. 'Als hij dat had geweten, was hij er niet van uitgegaan dat u deze kinderen in uw gezin op zou nemen. Drie jonge kinderen erbij, en dan ook nog eens allemaal tegelijk, terwijl u er zelf al een paar hebt?'

Er kwam een hoopvolle gedachte op in Neva. Misschien was er een manier om Bud en Belle te beschermen. Ze gooide eruit: 'Breng

ze maar naar Violets familie.' Warren zou toch niet met nog een meisje uit een weeshuis getrouwd zijn, iemand die helemaal alleen op de wereld was, zoals hijzelf en Neva voor ze elkaar ontmoet hadden?

Caudel schudde zijn hoofd. 'Allebei de broers van mevrouw Shilling zijn al jong overleden aan de griep. Verder heeft ze alleen haar moeder nog, een weduwe, die erg met haar gezondheid kwakkelt. Zij kan de kinderen ook niet in huis nemen. Ze heeft er wel een hoop tranen om vergoten, maar ze heeft uiteindelijk toch tegen de sheriff gezegd dat de kinderen maar beter naar u toe konden gaan.'

Beter voor wie? Warren had vast hoge koorts gehad toen hij de opdracht gaf om die kinderen naar haar toe te brengen.

Caudel wendde zich tot de drie bleke, bedroefde gezichtjes. 'Pas op je voeten. Ik ga de achterklep weer sluiten.' De jongen trok zijn zusjes dicht tegen zich aan, en de meisjes begroeven hun gezichtjes in de jas van hun broertje toen Caudel de achterklep vergrendelde. 'Ik neem ze wel mee terug naar Beloit. Dan kan de sheriff ze met de trein naar een weeshuis sturen.'

Neva keek strak naar de houten planken en zag de machteloze blik op het gezicht van de jongen. Haar maag kromp samen en ze duwde haar beide handpalmen hard tegen haar buik.

Caudel pakte de lantaarn weer op en zei met een verontschuldigende blik op zijn gezicht: 'U moet zich geen verwijten maken dat u uw neefje en nichtjes niet in huis op kunt nemen. Zeker omdat het wel duidelijk is dat u de kinderen voor vandaag nog nooit hebt ontmoet. Bovendien bent u zeker niet de enige die gebruikmaakt van de weeshuizen van de overheid. Nu er zo veel mensen zonder werk komen te zitten, staan velen hun kinderen af zodat ze door iemand anders opgevoed en verzorgd kunnen worden. Dus maakt u zich geen zorgen, mevrouw Gaines. Violets moeder zal het vast begrijpen en ik weet bijna zeker dat Warren en Violet het u niet kwalijk zouden nemen.'

Warrens stem klonk vanuit het verleden in haar gedachten. *'Trek het je niet zo aan dat je geen kinderen meer kunt krijgen, Neva. Zelfs de dokter zegt dat jij er niets aan kan doen. Ik neem het je niet kwalijk.'* Maar dat had hij kennelijk wel gedaan. Hoe kon ze anders verklaren dat Charley, Cassie en Adeline bestonden?

Caudel hing de lantaarn, die al dansend schaduwen vormde, weer aan de wagen en wilde naar de bok lopen.

‘Meneer?’

Het bevende stemmetje dat uit de wagen kwam, hield hem tegen. Hij keek naar de laadbak. ‘Ja, Charley? Wat is er?’

‘Adeline moet plassen.’

Caudel trok een gezicht en keek naar Neva. ‘Mag het even?’

Dacht hij echt dat ze een klein kind dat moest plassen zou weigeren om dat hier te doen? ‘Natuurlijk.’

Hij keek de achterplaats rond. ‘Waar is de buiten-wc?’

Meteen de dag nadat ze in huis een echte wc hadden gekregen, had Warren het buitentoilet afgebroken. ‘We hebben boven een wc. Laat haar maar binnenkomen.’ Zonder erbij na te denken, voegde ze eraan toe: ‘Waarom komen jullie allemaal niet binnen? Het is al lang etenstijd geweest. Hebben de kinderen al gegeten?’

‘Nee, maar ik kan hun wel wat van het gedroogde vlees en de zoute crackers geven die ik voor onderweg mee had genomen.’

Wat een armzalige maaltijd voor kleine kinderen. Voor zij hen naar een weeshuis zou sturen, kon ze hun op z’n minst eerst een goede maaltijd voorzetten. ‘Bewaar het vlees en de crackers maar. Komt u ook maar met ons mee-eten.’

Hij fronste zijn zware, donkere wenkbrauwen: ‘Weet u dat zeker? We zijn wel met z’n vieren.’

Met een gemaakte glimlach antwoordde ze: ‘Dat is prima. Het is geen bijzondere maaltijd, enkel groentestoofpot met broodjes, maar er is meer dan genoeg.’

‘Meneer!’

De paniekerige uitroep maande Caudel tot actie. ‘Ik kom er aan, Charley.’ Hij keek naar Neva terwijl hij de achterklep losmaakte. ‘Hartelijk dank, mevrouw Gaines.’

Ze was geen mevrouw Gaines, maar ze knikte als antwoord en liep naar de achterdeur. ‘Breng ze nu maar naar boven. De trap zit links aan het eind van de gang. De badkamer vindt u meteen boven aan de trap en volg daarna uw neus maar naar de eetkamer.’

Jesse Caudel

Adeline stond onder aan de trap zenuwachtig te wiebelen. Er stond paniek in haar blauwe ogen te lezen en met haar korte beentjes kon ze waarschijnlijk maar nauwelijks snel genoeg de trap op klimmen. Dus tilde Jesse haar maar op en zette haar snel op zijn heup. En met twee treden tegelijk vloog hij de trap op, terwijl hij over zijn schouder naar de andere kinderen riep: 'Kom maar naar boven. Snel.'

Charley had Cassies hand vast en samen liepen ze achter Jesse aan de smalle trap op. Door de openstaande deur boven aan de trap zag hij een badkamer met een badkuip op gebogen pootjes, een wastafel tegen de muur en een toilet met een stortbak erboven. Snel zette hij Adeline op de grond. 'Ga maar gauw naar binnen.'

Maar Adeline, die nog steeds stond te dansen, stak haar hand uit naar haar broer. Charley leidde de beide meisjes de badkamer binnen en sloeg de deur voor Jesses neus dicht, wat hij prima vond. Hoe minder hij voor de kleine weeskinderen hoefde te doen, hoe beter.

Niet dat hij een hekel had aan de kinderen van Shilling. Onderweg hadden ze hem totaal geen last bezorgd. Maar hij had in het verleden al genoeg voor kinderen moeten zorgen die niet van hem waren. Hij had er geen behoefte aan om nu ook nog eens aan hen gehecht te raken.

Het toilet werd drie keer doorgetrokken voor de badkamerdeur weer openging: kennelijk was Adeline niet de enige geweest die nodig moest. Charley leidde de meisjes naar de overloop en Jesse vroeg automatisch: 'Hebben jullie je handen gewassen?'

Zonder iets te zeggen leidde Charley de meisjes naar de wasbak. Hij pakte Adeline rond haar middel vast en tilde haar op zodat ze bij de kraan kon. Cassie stond op haar tenen naast hem. Toen de meisjes klaar waren, gebruikte Charley ook water en zeep, en droogde daarna zijn handen aan zijn broekspijpen af in plaats van aan de handdoek die naast de wasbak hing. Vervolgens bleven ze dicht tegen elkaar aan staan en keken vragend naar Jesse.

Die kreeg een vreemde brok in zijn keel. Hij kuchte die weg met een *ahum*. 'Nou, kom maar. Het eten is die kant op.' De geur van

verse broodjes en stoofpot lokte hem in de goede richting. Hij ging de kinderen voor en liep via een mooi ingerichte zitkamer, met een klavecimbel in de hoek, naar de eetkamer. Het meisje dat hij voor het raam had zien staan, was druk bezig tinnen borden op tafel te zetten. De jongen die naar beneden had gekeken, ging op een van de geboende eetkamerstoelen zitten.

Het meisje lachte verlegen naar hen. ‘Mama en ik komen zo met het eten. Gaat u alstublieft zitten.’ Ze liep snel een deur door aan de andere kant van de eetkamer en ze hoorden haar luid fluisteren: ‘Ze zijn klaar in de badkamer, mam!’

Jesse keek naar de jongen. ‘Maakt het uit waar we gaan zitten?’

De tiener haalde zijn schouders op, met zijn bruine ogen wantrouwend toegeknepen.

Mevrouw Gaines kwam de kamer binnen met een afgedekte porseleinen terrine in haar handen. Ze keek enigszins afkeurend naar de jongen. ‘Nou zeg, Bud, waar zijn je manieren? Ga eens staan en stel jezelf voor aan onze gasten.’ Ze zette de terrine midden op tafel en liep snel terug naar de keuken.

De jongen kwam langzaam overeind, alsof zijn gewrichten stijf en stram waren. Met een strakke mond, zonder een spoortje van een glimlach, stak hij zijn hand uit naar Jesse. ‘Goedenavond, meneer. Ik ben Bernard Shilling. Iedereen noemt me Bud.’

Jesse schrok, maar wist dat met een glimlach te verbergen en hij gaf de jongen een stevige hand. ‘Leuk je te ontmoeten, Bud. Ik ben Jesse Caudel.’

‘Bent u een van die mensen zonder werk die op doorreis is naar een grote stad?’

Het was nogal een brutale vraag, maar Jesse besloot om toch maar gewoon antwoord te geven. Al was het slechts een half antwoord. ‘Nee, dat niet precies.’ Bud kreeg een frons op zijn voorhoofd. Jesse deed net of hij het niet merkte en legde zijn hand op Charleys smalle schouder. ‘Bud, dit zijn Charley, Cassie en Adeline Sh...’

‘En hier zijn de broodjes!’ onderbrak de felle uitroep van mevrouw Gaines hem. Ze zette een ovalen schaal vol goudkleurige broodjes naast de terrine en wenkte haar dochter om door te lopen. ‘Belle, zet

de boter en jam maar op tafel en haal dan de melkkan. De kinderen lusten volgens mij best wel een glas melk. Ja, toch?’

Haar glimlach kwam overdreven vrolijk over, maar de drie kleine kinderen knikten. ‘Goed, meneer Caudel, kinderen, ga maar zitten. Zodra Belle terug is met de melkkan,’ en Belle kwam alsof het afgesproken was op dat moment binnen, ‘vragen we om een zegen en gaan we eten.’

Terwijl Belle om de tafel heen liep en melk in de klaarstaande bekers schonk, hielp Jesse de twee meisjes op stoelen recht tegenover Bud. Charley ging zelf op de stoel naast de stuurse jongen zitten. Belle ging naast de meisjes zitten en Neva aan het hoofd van de tafel. Zo waren er nog twee stoelen leeg: de stoel naast Charley en de stoel aan het andere uiteinde van de tafel. Maar bij die laatste stoel stond geen bord klaar, dus Jesse liep er maar langs en ging naast Charley zitten.

Neva vouwde haar handen en alle vijf de kinderen volgden haar voorbeeld, alsof ze dit al tientallen keren eerder hadden gedaan. Neva keek met een strakke blik naar Jesse: ‘Meneer Caudel, gelooft u in God?’

Degenen met wie hij werkte zouden wellicht een ander antwoord geven, maar meneer en mevrouw Caudel hadden hem geleerd om God te dienen, dus hij knikte.

‘Zou u dan alstublieft een zegen over het eten willen vragen?’

Hij had al heel lang niet gebeden en wist wel zeker dat het wat onbeholpen zou klinken, maar hoe kon hij nee zeggen zonder als een lomperd over te komen? Daarom vouwde hij zijn handen en sloot zijn ogen. ‘God, eh, lieve hemelse Vader, we danken U voor dit eten en voor de vriendelijke vrouw die gekookt... eh, het klaarge-maakt heeft. We vragen U het te zegenen zodat het goed is voor onze buik, eh, lichaam. Amen.’ Hij zuchtte bijna bij het uitspreken van het laatste woord.

Neva stemde in met een ‘amen’.

Als ze al aanstoot had genomen aan zijn stamelende gebed, wist ze dat goed verborgen te houden. Ze stond op en pakte het deksel van de terrine, waardoor een wolk stoom en een heerlijke geur vrijkwamen. Jesse voelde zijn maag knorren, zo’n trek had hij.

Neva schepte de stoofpot met stukjes wortel, aardappel, erwten en tomaten op Belles bord. 'Dit heeft zo lang staan sudderen dat de bouillon bijna verdampt is, maar daardoor is het wel gemakkelijker met een vork te eten. Belle, geef jij even de broodjes door, en geef dan de borden van de meisjes aan. Bud, geef de boter en jam even door, wil je? Geef jullie borden maar aan, meneer Caudel en Charley, dan schep ik wel op.'

Zelfs het kleinste meisje wachtte totdat iedereen zijn bord vol had voor ze haar vork pakte. De kinderen hadden goede manieren geleerd, dat was wel duidelijk. Ze aten zwijgend hun bord leeg, veegden tussen de happen door hun mond af met hun servet, en dronken rustig, zonder te slurpen hun melk op. Bud en Belle keken elkaar lang aan en wierpen een snelle blik op hun moeder en de gasten, maar ze spraken ook geen woord.

Jesse at eveneens zwijgend, deels omdat de stoofpot zo goed smaakte en deels vanwege de spanning rond de tafel. Als Neva niet langer in haar eten zou prikken en hem iets zou vragen, zou hij wel antwoord geven, maar hij zou zelf zeker geen gesprek beginnen, ook al vlogen er tal van vragen door zijn hoofd. Hoelang was ze al weduwe? Aan de vier mooie porseleinen borden op het dressoir te zien, had ze vier mensen aan tafel verwacht die avond. Maar wie was die vierde persoon als het niet haar man was?

Hij nam aan dat Bud en Belle haar kinderen waren, want die leken sprekend op haar. Net zoals Charley op Warren Shilling leek met zijn donkere, steile haar, en Adeline en Cassie sprekend op Violet met hun blonde haar en blauwe ogen. Maar waarom had Bud dan gezegd dat zijn achternaam Shilling was en niet Gaines?

Hij onderdrukte de neiging om te gaan snuiven. En wat kon het hem ook schelen? Zodra ze klaar waren met eten, zou hij iemand zoeken die met het uitladen van de meubels kon helpen. Daarna zou hij de kinderen op de veren matras zetten en terugrijden naar Beloit. Omdat het al laat was, zouden ze waarschijnlijk onderweg in slaap vallen en niet weer gaan huilen zoals ze de helft van de rit hierheen hadden gedaan. Hij had het moeilijk gevonden dat hij zich zo machteloos voelde bij het horen van hun verdriet.

Met een broodje veegde hij de laatste bouillon van zijn bord. Vervolgens glimlachte hij naar Neva: 'Dat was heerlijk, mevrouw, de beste stoofpot die ik in tijden heb gehad.'

Ze bloosde, boog het hoofd, maar hij wist niet of dat van genoeg was of omdat ze zich opgelaten voelde. 'Dank u wel, meneer Caudel. Er is nog wat over als u nog meer wilt.'

Dat zou hij inderdaad wel willen, maar de drie kinderen van Shilling waren al klaar. Ze zaten te draaien op hun stoel. Hij moest nodig weer op weg gaan. 'Ik heb genoeg gegeten, dank u wel.'

Belle stond op en pakte de terrine. 'Zal ik een bord klaarzetten voor papa en dan de uitdeelpan buiten zetten, mama?'

Nu werd de vrouw vuurrood. 'Je hoeft geen bord achter te houden. Vul de uitdeelpan maar. En neem de overgebleven broodjes ook mee. Tenzij...' ze keek Jesse vragend aan, '... u wat broodjes mee wilt nemen voor onderweg?'

Nu werd hij echt nieuwsgierig. Als zij weduwe was, wie bedoelde Belle dan met 'papa'? Hij wilde het gaan vragen, maar eerst kwam er een andere vraag bij hem boven. 'Wat is een uitdeelpan?'

Belle glimlachte. 'Mama maakt altijd extra eten klaar en dan zetten we na de maaltijd een pan buiten zodat de mannen die van de trein afspringen iets te eten hebben.'

Jesses blik ging nu van Belle naar Neva: 'Geeft u die landlopers te eten?'

Ze had geen aanstoot genomen aan zijn gebed, maar ze was nu duidelijk niet gediend van zijn vraag, omdat ze haar lippen stijf op elkaar klemde. Zachtjes antwoordde ze: 'Inderdaad, meneer Caudel.'

'Soms gaat ze zelfs met belegde broodjes naar de krottenwijk bij de rivier om die daar uit te delen.' Bud tikte met een half broodje op zijn bord en depte de bouillon en kruimels op. 'Onze papa is er niet blij mee dat ze dat doet. Hij zegt dat die mannen zo nooit leren om voor zichzelf te zorgen als zij ze in de watten legt. Maar ze doet het toch. Zo wordt ze een gemakkelijk doelwit voor hen.'

Belle keek haar broer boos aan. 'Bud, je moest je schamen! De landlopers hebben een figuurtje van een kat uitgesneden in de wand van het schuurtje. Je weet dat dat in de taal van de landlopers bete-

kent dat hier een vriendelijke dame woont. We moeten trots zijn dat we zo'n goede moeder hebben.'

'Bud, Belle...' In Neva's stem klonk een milde vermaning door. De jongen ging stijf tegen de achterleuning van zijn stoel zitten en Belle boog haar hoofd.

Neva legde haar arm om Belles middel en keek Jesse aan: 'Sinds ik de "uitdeelpan", zoals Belle hem noemt, neerzet, wordt er minder uit de voorraadkelders gestolen, en komen er minder bedelaars op de achterdeuren van de mensen in deze buurt kloppen. Dat vind ik een positieve verandering. Bovendien denk ik dat het als christen mijn plicht is om de armen en behoeftigen te helpen. Mijn gezin is overvloedig gezegend, dan is het onze plicht om wat van onze rijkdom met anderen te delen.'

Ze sprak vrijmoedig, zelfverzekerd, maar zodra ze met haar toespraakje klaar was, werd ze lijkkbleek en ze legde haar bevende hand op haar borst. Als Jesse het goed gezien had, begon ze misselijk te worden. Hij stond snel op en trok Charley omhoog aan zijn arm.

'Jongens, zeg maar "dank u wel" voor het eten.'

Eenparig mompelden Charley en Cassie: 'Dank u wel.' Adeline stak haar vinger in haar mond en ging dicht tegen Charley aan staan.

Jesse duwde de kinderen in de richting van de zitkamer. 'Mevrouw, als u me vertelt waar de meubels en spullen van de wagen naartoe kunnen, zorgen we dat we zo weer weg zijn.'

Ze stak haar hand die op haar borst had gelegen naar hem uit. 'Meneer Caudel, wacht even.'